

Handsker

Handsker anvendes både som beskyttelse mod unødvendig påvirkning af farlige kemiske stoffer og materialer, men også i nogle tilfælde som beskyttelse mod forurening fra omgivelserne, som for eksempel støv, vand eller lign.

Handsker skal anvendes i alle de arbejdsprocesser, hvor sikkerhedsdatabladet og Proces APV-en forskriver det.

Det vil af Sikkerhedsdatabladet og Proces APV-en fremgå, hvilken handske type det anbefales at bruge, samt hvor lang gennemtrængningstiden er for den pågældende handske type.

Gennemtrængningstid

Gennemtrængningstiden er et udtryk for den tid der går, før kemikaliet gennemtrænger handskematerialet og når ind til huden.

Gennemtrængningstiden kan variere for forskellige typer handsker, så man skal være opmærksom på, at tykkelsen af handskematerialet har betydning. Modstandsdygtighed kan variere, selv om handskerne er lige tykke men af forskellige materiale type. Ligeledes kan temperaturen i kemikaliet og arbejdsprocessen have betydning, hvis temperaturen i kemikalier for eksempel stiger, kan gennemtrængningstiden for handskematerialet blive afkortet.

Eksempler på gennemtrængningstider for to forskellige handske typer vi har til rådighed på IFA:

Nitril-handsker, TouchNTuff 92-500, Ansell Healthcare:

Kemikalie	CAS-nummer	Gennemtrængningstid (min)	Beskyttelses evne for handske typen	
Acetone	67-64-1	0	Kan ikke anbefales	Red
Chloroform	67-66-3	0	Kan ikke anbefales	Red
Ethanol, 95%	64-17-5	16	Stænkbeskyttelse	Yellow
Ethanol, 70%	64-17-5	27	Stænkbeskyttelse	Yellow
Hexan	110-54-3	>480	Høj beskyttelse	Green
Methanol	67-56-1	1	Kan ikke anbefales	Red
Saltsyre 37%	7647-01-0	51	Stænkbeskyttelse	Yellow
Terpentin	64742-88-7	285	Høj beskyttelse	Green
Toluen	108-88-3	1	Kan ikke anbefales	Red
Xylen	1330-20-7	<5	Kan ikke anbefales	Red

Barriere-handske, Barrier® 02-100, Ansell Healthcare:

Kemikalie	CAS-nummer	Gennemtrængningstid (min)	Beskyttelses evne for handske typen	
Acetone	67-64-1	>480	Høj beskyttelse	
Chloroform	67-66-3	17	Stærkbeskyttelse	
Ethanol, 95%	64-17-5	>480	Høj beskyttelse	
Hexan	110-54-3	>480	Høj beskyttelse	
Methanol	67-56-1	>480	Høj beskyttelse	
Saltsyre 37%	7647-01-0	>480	Høj beskyttelse	
Toluen	108-88-3	>480	Høj beskyttelse	
Xylen	1330-20-7	>480	Høj beskyttelse	

Bemærk: Det anbefales, at ved anvendelse af handsker til arbejde, hvor der kun ydes **stærkbeskyttelse, at handsken hurtigst muligt aftages og kasseres**, hvis der er mistanke om stænk - og anvend derefter en ny handske til at fortsætte arbejdet.

(Oversigt over gennemtrængningstider for handsketyper kan hentes via links på forsiden.)

Er der specielle behov for at der indkøbes andre typer handsker, end dem der er til rådighed på IFA, så kontakt Kemisikkerhedsgruppen.

Beskyt dig selv korrekt med handsker

Det er vigtigt at vælge en handske, der er egnet til opgaven. Hvis der f.eks. skal arbejdes med en analyse på laboratoriet, hvor der er risiko for at underarmene også udsættes for farlige kemikalier, stoffer eller materialer, skal der anvendes handsker med længere skaft eller egnede skåneærmer.

Det er vigtigt at påpege, at **handsker er engangshandsker** og derfor ikke må rengøres og gemmes for at blive genbrugt på et senere tidspunkt. Ligeledes gælder det, at hvis man finder/opdager huller eller fejl i handskerne, må disse ikke bruges men skal kasseres omgående.

Vælg en handske der passer. Handskerne må ikke klemme, og de må heller ikke være for store, så de kan komme til at sidde fast i emner eller lign., mens der arbejdes.

Det anbefales, at man **ikke anvender ringe, ure, armbånd eller lign.** under handsken, da de kan være medvirkende til at ødelægge handsken.

Neglene skal være korte, lange negle kan rive handsker itu.

Hænderne skal være rene og tørre, før handskerne tages på. Hænderne må ikke være indsmurt i hudplejemidler lige umiddelbart før brug af handsker, - det kan være medvirkende til at handskematerialet mørner hurtigere og nedsætter beskyttelsen.

Side 2 af 6

Handsker skal anvendes i så lang tid det er nødvendigt, men så kort tid som muligt for at beskytte mod gener på huden. Hvis huden udsættes for fugt i længere tid, kan det på længere sigt udløse eksem.

Hvis man som bruger oplever at få **hudproblemer** ved brug af handsker, er det vigtigt hurtigst muligt at tage **kontakt til egen læge samt kontakte Arbejds miljøorganisationen** for at få klarlagt, hvad årsagen er til generne.

Ved længere tids brug, kan det være en fordel at anvende en **tynd bommuldshandske** til at absorbere den sved, der dannes ved brug af handsker. Er bommuldshandsken blevet fugtig, skal denne skiftes. Bommuldshandskerne kan med fordel vaskes og tørres, hvis disse ikke har været i kontakt med farlige stoffer eller materialer, samt hvis der ikke er huller eller lign. i dem.

Efter brug af handsker og endt arbejde på lab, er det vigtigt at **vaske hænderne grundigt og påføre plejende hudmidler på hænderne**.

[Tænk over hvordan du arbejder med handskerne](#)

Når der arbejdes med handsker, er det vigtigt at være meget **opmærksom på, hvor man har sine hænder**, og hvor man anvender dem for at beskytte sig selv og andre mod unødvendig kemisk eksponering.

Tør ikke sved af panden, klø næsen eller lign. med en forurenede handske. Kemikalierne kan blive afsat på huden og udgøre en sundhedsrisiko.

Låger, skuffer, dørhåndtag og lign må ikke berøres med forurenede handsker. Den næste person eller bruger i laboratoriet kan uden viden komme i berøring med kemikalierne.

[Tag altid handskerne korrekt af](#)

Handsker skal tages af på en **sikker og forsvarlig** måde for at undgå kontakt med farlige kemikalier derfor følg nedenstående illustration, når handsker skal tages af.

Undgå at komme i kontakt med forureninger på handskens yderside ved at tage den af, som det er vist på de seks fotos.

1

Bortskaffelse af brugte handsker

Hvis handskerne har været udsat for forurening af farlige stoffer og materialer, skal disse kasseres som angivet i Proces APV-en.

¹ Vejledning fra bfa-i.dk. Handsker Vejledning om brug med kemikalier, mikroorganismer samt vådt arbejde. Januar 2018. Afsnit 6, Side 16.

Nogle processer kræver at handskerne skal ligge til afdampning til næste dag i stinkskeb - f.eks. når der arbejdes med flygtige stoffer som acetone, methanol, ethanol og lign. - inden disse kasseres som småt brændbart materiale. Enkelte andre analyser kræver, at handskerne opsamles i en særskilt beholder og efterfølgende bortskaffes som kemisk risikoaffald, dette vil også fremgå af Proces APV-en.

Ikke-forurenede handsker kasseres almindeligvis som småt brændbart affald i laboratoriet. Er man stadig i tvivl om, hvorledes handskerne skal bortskaffes, så kontakt Kemisikkerhedsgruppen.

Huskeliste, handsker

Huskeliste for anvendelse af handsker i kemilaboratorierne

Handsker anvendes altid:

Ved kontakt med farlige kemiske stoffer og materialer

Når sikkerhedsdatabladet og Proces APV-en forskriver det

Når der er regler eller krav til opgavens udførelse, der kræver det i laboratoriet

Inden påbegyndelse af arbejdet i laboratoriet:

Undersøg hvilken handsketype, størrelse og længde der skal anvendes

Vær opmærksom på gennemtrængningstider

Find handskernes placering i laboratoriet eller spørg den laboratorieansvarlige

Kontakt Kemisikkerhedsgruppen, hvis der er særlige behov for handsker

Oplever du gener som eksem eller lign. på huden ved brug af handsker, tag hurtigst muligt kontakt til egen læge og arbejdsmiljøgruppen.

Vær opmærksom på:

Undgå brug af smykker på hænderne, som ringe, armbånd og ure under handskerne

Neglene skal være korte

Smør ikke hænder med plejende hudmiddel lige før anvendelse af handsker

Ved brug af handsker:

Hænderne skal være tørre og rene inden anvendelse af handsker

Handskerne skal være intakte, rene og tørre indvendigt

Brug ikke handskerne i længere tid end anbefalet

Vær opmærksom på at gennemtrængningstid for den handsketype der anvendes overholdes

Brug gerne en bommuldhandske under handsken

Tænk over, hvad du rører ved, når du arbejder med en forurenet handske, beskyt dig selv og andre!

Tænk over, hvordan du tager dine handsker af, beskyt dig selv og andre!

Bortskaf handsken som foreskrevet

Undgå at komme i berøring med en kasseret forurenet handske